პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

№ 86 (1100) | ხუთშაბათი, 18 ივლისი, 1957 წ. | გამოცემის მე-13 წელი | ფასი 30 კაპ.

დღეს თბილისში ჩამოვა „გალატა-სარაის" (სტამბოლი) კალათბურთელთა გუნდი, რომელიც 19-20 ივლისს „დინამოს" სტადიონზე შეხვდება თბილისის „დინამოსა" და „ბურევესტნიკს"

სურათზე: თურქეთის კალათბურთელთა ნაკრები გუნდი, რომელიც სოფიაში ამასწინათ დამთავრებულ ევროპის პირველობაში მონაწილეობდა

ახალგაზრდობის მეგობრული თამაშები

29 ივლისიდან 10 აგვისტომდე მოსკოვში ჩატარდება ახალგაზრდობის მესამე საერთაშორისო მეგობრული სპორტული თამაშები. ამ შეჯიბრებათა ორგანიზატორებს წარმოადგენენ სსრ კავშირის ოლიმპიური კომიტეტი და საკავშირო სპორტული სექციები.

ახალგაზრდობის სპორტული თამაშები კარგ ტრადიციად იქცა საერთაშორისო სპორტულ ცხოვრებაში და თავისკენ იზიდავს სხვადასხვა ქვეყნების სპორტსმენთა სულ უფრო მეტ ინტერესს.

პირველმა თამაშებმა, რომელიც 1953 წელს შედგა ბუქარესტში, მაშინვე შეკრიბა მონაწილეთა საკმაოდ ფართო რაოდენობა: მასში მონაწილეობდა 34 სახელმწიფოს დაახლოებით 3 ათასი სპორტსმენი. მეორე თამაშებზე ვარშავაში 1955 წელს მონაწილეობდა 42 ქვეყნის 2.890 სპორტსმენი.

მოსკოვის შეჯიბრებებზე მოწვეული არიან ცალკეული სპორტსმენები, სპორტული კლუბები, აგრეთვე საერთაშორისო სპორტულ ფედერაციებში შემავალი ყველა ქვეყნის ნაკრები გუნდები. უკანასკნელი ცნობებით თამაშებში მონაწილეობის სურვილი განაცხადა 50 ქვეყნის 4 ათასზე მეტმა სპორტსმენმა. რომ არ ყოფილიყო სხვადასხვაგვარი დაბრკოლებანი აშშ-ს, დანიის, ნორვეგიისა და ზოგიერთი სხვა ქვეყნის გარკვეული წრეების მხრივ, მესამე თამაშების მონაწილეთა რაოდენობა რასაკვირველია, კიდევ უფრო დიდი იქნებოდა.

ყველაზე მრავალრიცხოვან სპორტულ დელეგაციებს მოსკოვში აგზავნიან ფინეთი, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა, ეგვიპტე, ინგლისი, ინდოეთი, რუმინეთი, საფრანგეთი, ავსტრია, იაპონია, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა, ჩეხოსლოვაკია, ბულგარეთი, პოლონეთი, უნგრეთი, სირია. მოსალოდნელია დიდი სპორტული კოლექტივებისა და ცალკეული გუნდების ჩამოსვლა იუგოსლავიიდან, კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკიდან, ავსტრალიიდან, ბრაზილიიდან, მექსიკიდან, ინდონეზიიდან, ცეილონიდან, სუდანიდან, პუერტო-რიკოდან და სხვა სახელმწიფოებიდან.

ვინაიდან საერთაშორისო ფედერაციათა წესებით გამორიცხულია სპორტული შეჯიბრებებისა და ისეთ მასობრივ ღონისძიებათა ერთობლივი ჩატარება, როგორიცაა ფესტივალები, მესამე მეგობრული სპორტული თამაშები ეწყობა დამოუკიდებლად, ფესტივალის გარეშე და მის პროგრამაში არ შედის.

მესამე მეგობრული თამაშების პროგრამაშია შეჯიბრებები სპორტის 23 ყველაზე უფრო პოპულარულ სახეობაში. მონაწილეთა რაოდენობის მხრივ ყველაზე მასობრივი იქნება შეჯიბრებები მძლეოსნობაში, ტანვარჯიშსა და სპორტულ თამაშებში. ასე, მძლეოსანთა შეჯიბრებაში მონაწილეობას მიიღებენ სპორტსმენები 27 ქვეყნიდან (მათ შორისაა ავსტრალია, არგენტინა, ბრაზილია, სსრ კავშირი, იტალია, ტრინიდადი, სამხრეთ აფრიკა, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა და სხვ.). კალათბურთში გამოვლენ ბულგარეთის, რუმინეთის, საფრანგეთის, ეგვიპტისა და სხვა, სულ 20 ქვეყნის სპორტსმენები. ფრენბურთსა და სიმძიმეების აწევაში მონაწილეობენ 18 ქვეყნის, ფეხბურთსა და ველოსპორტში — 17 ქვეყნის წარმომადგენლები.

ჩვენი ქვეყნის სპორტის მოყვარულთაგან მრავალნი პირველად ნახავენ შეჯიბრებას მშვილდ-ისრით სროლაში, ბალახის ჰოკეიში, რეგბიში.

ცალკეული ქვეყნების სპორტსმენთა გამოსვლების შედეგების მიხედვით არავითარი კომპლექსური ჩათვლა არ იწარმოებს.

შეჯიბრებაში გამარჯვებულნი დაჯილდოვდებიან ოქროს მედლებით, მეორე ადგილებზე გამოსულნი მიიღებენ ვერცხლის, ხოლო მესამეზე გამოსულნი — ბრინჯაოს მედლებს.

ფეხბურთში, კალათბურთში, ფრენბურთსა და სხვა გუნდურ სახეობებში გამარჯვებული გუნდები დაჯილდოვდებიან სსრ კავშირის ოლიმპიური კომიტეტის თასებით. მეორე და მესამე ადგილებზე გამოსული გუნდები დაჯილდოვდებიან დიპლომებით, ხოლო მათი წევრები და მწვრთნელები — ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლებით.

ახალგაზრდობის მესამე მეგობრული თამაშები ტარდება საერთაშორისო სპორტული ფედერაციების უმეტესობის მხარდაჭერითა და აქტიური მონაწილეობით.

კალათბურთის საერთაშორისო ფედერაციამ შეჯიბრება მესამე თამაშებზე გამოაცხადა საიუბილეოდ კალათბურთის ფედერაციის 25 წელთან დაკავშირებით და გამოაგზავნა გენერალური მდივანი ბ-ნი ვ. ჯონსი შეჯიბრებისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად.

ბევრ საერთაშორისო ფედერაციათა ხელმძღვანელი მომავალ შეჯიბრებებზე სათავეში ჩაუდგებიან სააპელაციო ჟიურის. ამ მიზნით მოსკოვში ჩამოვლენ ძალოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტი ნიუბერგი (ფინეთი), კრივის ფედერაციის პრეზიდენტი გრემი (საფრანგეთი), ფრენბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი ლიბო (საფრანგეთი), აკადემიური ნიჩბოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტი მიულეგი (შვეიცარია), კანოეზე და ბაიდარზე ნიჩბოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტი პოპელი (ჩეხოსლოვაკია), ჭიდაობის ფედერაციის პრეზიდენტი კულონი (საფრანგეთი) და საერთაშორისო სპორტულ გაერთიანებათა სხვა ხელმძღვანელი მოღვაწენი.

შეჯიბრებათა მაღალ დონეზე ჩატარების მიზნით ყალიბდება სამსაჯო კოლეგიათა დიდი აპარატი სპორტის სახეობათა მიხედვით, სადაც შევა ყველა მოკავშირე რესპუბლიკების, მოსკოვისა და ლენინგრადის 1.200-ზე მეტი საუკეთესო მსაჯი.

ახალგაზრდობის მესამე თამაშებზე მოსალოდნელია სპორტულ მიღწევათა მაღალი დონე. შეჯიბრებებში მონაწილეობას მიიღებენ მსოფლიო რეკორდსმენები და XVI ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონები ცურვაში ფრეზერი და კრეპი (ავსტრალია), ოლიმპიურ თამაშებში გამარჯვებულნი და პრიზიორები მძლეოსნები რიდი (ახალი ზელანდია), დელანეი (ირლანდია), ფ. და სილვა (ბრაზილია), მოჭიდავე სასახარა და ტანმოვარჯიშე ონო (იაპონია), მორბენალი აგოსტინი (ტრინიდადი), შტანგისტი დებიუფი (საფრანგეთი) და მრავალი სხვა გამოჩენილი სპორტსმენი.

საბჭოთა კავშირიდან მონაწილეობისათვის ემზადებიან უძლიერესი მძლეოსნები, შტანგისტები, მოკრივეები, ნიჩბოსნები და საბჭოთა სპორტის სხვა წარმომადგენლები.

ახალგაზრდობის მესამე საერთაშორისო მეგობრული სპორტული თამაშები გაიხსნება 29 ივლისს 18 საათზე მონაწილეთა პარადით და საბჭოთა ტანმოვარჯიშეთა საჩვენებელი გამოსვლებით ვ. ი. ლენინის სახელობის ცენტრალური სტადიონის დიდ სარბიელზე. შეჯიბრებები იწარმოებს ყოველ დღე და დამთავრდება დიდი სპორტული დღესასწაულით 10 აგვისტოს ლუჟნიკში.

ასეთი დიდი საერთაშორისო სპორტული შეჯიბრება მოსკოვში იმართება პირველად. შეიძლება დარწმუნებით ითქვას, რომ ახალგაზრდობის მესამე სპორტული თამაშები დიდ წვლილს შეიტანს სპორტსმენთა მეგობრობისა და საერთაშორისო ურთიერთობათა განმტკიცების საქმეში.

ნ. რომანოვი,
ახალგაზრდობის III საერთაშორისო სპორტული თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე.

ქალთა ნახევარფინალები

სვერდლოვსკი

VI ტურის შემდეგ მოეწყო გადადებული პარტიების დამთავრება. ტოგონიძეს კროხინასთან პარტიის გადადებისას მეტად ძლიერი სვლა ჩაეწერა, რომლის შემდეგ მოწინააღმდეგის მეფე გახვეული აღმოჩნდა საშმათო ქსელში. ამიტომ კროხინა დანებდა. რუსინკევიჩმა მოუგო სატონინას, ხოლო შეხვედრა დმიტრუკთან ყაიმით დაამთავრა. კროხინამ ამ დღეს მეორე პარტია წააგო სატონინასთან. ბორისენკომ კარგად გამოიყენა უპირატესობა ფილანოვსკაიასთან და გაიმარჯვა.

მწვავე თამაშებით აღინიშნა VII ტური. გაფრინდაშვილმა, რომელიც თეთრებით თამაშობდა, კარგად გამოიყენა ტაშკენტელი დმიტრუკის შეცდომება და გაიმარჯვა. საინტერესო ბრძოლის შემდეგ გადაიდო გორბულევა-ტოგონიძის პარტია, რომელშიც თბილისელს პოზიციური უპირატესობა აქვს.

VIII ტურში ყაიმი იყო ფიქსირებული ტოგონიძე-კონონოვასა და სკეგინა-გაფრინდაშვილის პარტიებში.

VIII ტურის შემდეგ ლიდერობენ ბორისენკო — 6,5 ქულა, ტახომიროვა — 5,5 და ერთი გადადებული პარტია, მალინოვა — 5 და ორი გადადებული, გაფრინდაშვილი და სკეგინა — 5 ქულა თვითეულს. ტოგონიძეს — 4 ქულა და ერთი გადადებული.

ლ. გელოვანი

პიარნუ

ცხარე ბრძოლები გაიმართა VII ტურში. კაკაბაძე შეხვდა ლენინგრადელ სემიონოვას. შუა თამაშში კაკაბაძემ მეთოდური თამაშით უპირატესობა მოიპოვა — მხედარში ეტლი მოიგო. მაგრამ შემდეგ სასტიკ ცაიტნოტში მოექცა და ისე ჩამოუვარდა საათზე ალამი, რომ ვერ მოასწრო საკონტროლო სვლების გაკეთება. კაკაბაძეს წაგება ჩაეთვალა.

VIII ტურში კაკაბაძემ მოსაგებ მდგომარეობაში გადადო პარტია კაუშილაიტესთან.

VIII ტურის შემდეგ კაცკოვას 5 ქულა და ორი გადადებული პარტია აქვს, როოტარეს — 5 და ერთი გადადებული, კაკაბაძეს — 4,5 და ერთი გადადებული.

ქ. გოგიავა

ფურნირი რეიკიავიკში

ისლანდიის დედაქალაქი რეიკიავიკი გულთბილად შეხვდა მოჭადრაკე სტუდენტებს, რომლებიც მსოფლიოს IV საჭადრაკო ჩემპიონატში მონაწილეობის მისაღებად ჩავიდნენ.

11 ივლისს მოხდა ჩემპიონატის საზეიმო გახსნა. დარბაზში მონაწილეების გარდა მრავალი სტუმარია პოლონეთიდან, დანიიდან, შვეციიდან, ინგლისიდან და სხვა ქვეყნებიდან. შეჯიბრების მონაწილეებს მიესალმნენ რეიკიავიკის მერი გუნნარ ტოროდსენი, ჩემპიონატის მოსამზადებელი კომიტეტის თავმჯდომარე პიერ სიგურდსონი და სტუდენტთა საერთაშორისო საბჭოს წარმომადგენელი კურტ ფოგლი. შემდეგ მოხდა კენჭისყრა.

ჩემპიონატში იბრძვის 14 ქვეყნის 50-ზე მეტი ახალგაზრდა მოჭადრაკე. ისლანდიის პრესა დიდ ინტერესს აქცევს ტურნირისადმი და აღნიშნავს მის მეტად ძლიერ შემადგენლობას, რადგან მასში არიან საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი ტალი, გროსმაისტერები სპასკი, ფილიპი (ჩეხოსლოვაკია), ლარსენი (დანია) და სხვ. გაზეთები შენიშნავენ, რომ ჩემპიონატში „დებიუტანტების" — დანიის, მონღოლეთის სახალხო რესპუბლიკისა და ეკვადორის მოჭადრაკეების მონაწილეობა შეჯიბრებას უფრო მრავალფეროვანს ხდის.

I ტურში საბჭოთა სტუდენტები შეხვდნენ შვეციის მოჭადრაკეებს. სხვათა შორის III ჩემპიონატის სტარტზეც ისინი ერთმანეთს ეთამაშებოდნენ. ამჯერადაც საბჭოთა მოჭადრაკეებმა მოიგეს ანგარიშით 3,5:0,5. II ტურში საბჭოთა სტუდენტებმა დაამარცხეს ფინელები ანგარიშით 4:0.

თბილისის ცხიმკომბინატის ფიზკულტურულმა კოლექტივმა მესამე ადგილი მოიპოვა საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტისა და ფიზკულტურის რესპუბლიკური კომიტეტის ინიციატივით მოწყობილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში

მ ო წ ი ნ ა ვ ე

ეს იყო ხუთი წლის წინათ. თბილისის მარგარინის ქარხნის ძირეული ფიზკულტურული კოლექტივის საქმიანობის შესახებ მხოლოდ „პიშჩევიკის" რესპუბლიკურ საბჭოსა და 26 კომისრის სახელობის რაიონის ფიზკულტურის კომიტეტში მოეპოვებოდათ მეტად ძუნწი ცნობები. ფორმალურად არსებული ძირეული საბჭო მოწყვეტილი იყო საქმიანობას, არ ჰქონდათ უმარტივესი ტიპის ბაზები, არავინ ფიქრობდა სპორტული სექციების შექმნაზე, მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის გაშლაზე. 400-ზე მეტი მუშა-მოსამსახურიდან „პიშჩევიკის" საწევროს იხდიდა 28 (!). ეს იყო და ეს. კომბინატში მომუშავე სპორტის მრავალრიცხოვანი მოყვარულები თავიანთ სურვილს იმით იკმაყოფილებდნენ, რომ საკუთარივით განიცდიდნენ მეზობელი კოლექტივების ჭიდილს სარაიონო და საქალაქო პირველობებზე.

— საწარმოო გეგმების შესრულებაში მოწინავე ქარხანაში ფიზკულტურული კოლექტივიც მოწინავე უნდა იყოს. საჭიროა მხოლოდ მონდომება, დარაზმულობა და მალე ერთ-ერთი პირველთაგანი ვიქნებით რაიონში. საქმეს ნუ გადავდებთ, ახლავე ავირჩიოთ ძირეული საბჭოს ახალი შემადგენლობა, დავეხმაროთ, ვასწავლოთ და მოვთხოვოთ როგორც საჭიროა — თქვა თანამშრომელთა

საერთო კრებაზე ქარხნის დირექტორმა კ. მოისწრაფიშვილმა.

ორგანიზაციის ხელმძღვანელის წინადადებამ მხურვალე გამოხმაურება ჰპოვა კრების მონაწილეებში.

მალე საბჭოს წევრებმა გადაწყვიტეს ფრენბურთის, მაგიდის ჩოგბურთისა და ჭადრაკის სექციების შექმნით აეღოთ სტარტი. ფრენბურთის სექციას ქარხნის დირექტორი ჩაუდგა სათავეში. შეიძინეს ჭადრაკის 10 კომპლექტი, საკუთარი ძალებით დაამზადეს ჩოგბურთის მაგიდა და მცირერიცხოვანმა ჯგუფებმა მუშაობა გააჩაღეს.

ტონის მიმცემი აღმოჩნდნენ „ძოხუცები" — აქტიური ფრენბურთელები მთავარი ენერგეტიკოსი ნ. ტიტირაშვილი და ზეინკალი გ. სიროტინი, მოჭადრაკე „პაპა" ნ. ჯანგველაძე, რომელსაც სწორედ იმ დღეებში დაბადების 50 წელი შეუსრულდა. მაგრამ თანამშრომელთა უმეტესობა მანამ ვერ მიიზიდეს სექციებში, ვიდრე ენთუზიასტები დაუღალავი შრომის პირველი ნაყოფით არ წარსდგნენ კოლექტივის წინაშე — 1953 წლის სარაიონო სპარტაკიადაზე მეორე ჯგუფის გუნდებს შორის მეორე ადგილი მოიპოვეს, ხოლო ფრენბურთელები ჩემპიონებიც კი გახდნენ.

ყველა გაახალისა პირველმა ვიმპელმა, სიგელმა. იწყო ზრდა წევრთა რაოდენობამ. აღარ ყოფნიდათ არსებული სექციები. ზედიზედ ჩამოყალიბეს მძლეოსნობის, კალათბურთის, სროლის, ცურვის, ფეხბურთის, ქართული ჭიდაობისა და საერთო ფიზმომზადების სექციები.

...მაგრამ დღის წესრიგში დადგა ახალი, მეტად მტკივნეული და არცისე ადვილად მოსაგვარებელი საკითხი — სპორტული ბაზებისა და ინვენტარის საკითხი.

ახალფეხადგმულ ძირეულ კოლექტივს მეზობლები წამოეხმარნენ — მიიწვიეს ისინი კერამიკული კომბინატის, ფეხსაცმლის ფაბრიკის, № 88 საშუალო სკოლის კოლექტივებმა.

ერთხანს ყველაფერი შესანიშნავად მიდიოდა. რეგულარულად მუშაობდნენ სექციები. დღითიდღე იზრდებოდა სპორტსმენთა ტექნიკური დონე, სრულდებოდა ნიშნოსნებისა და თანრიგოსნების მომზადების გეგმები. იმატა სხვადასხვა შეჯიბრებაში მოპოვებული ჯილდოების რაოდენობამ. იმავე წელს „პაპა" ჯანგველაძის მოჭადრაკეები გამარჯვებულები გამოვიდნენ „პიშჩევიკის" საქალაქო შეჯიბრებაში, ხოლო მსროლელები — მეორე ადგილზე რაიონის ჩემპიონატში.

ერთი წლის შემდეგ, როცა მარგარინის ქარხნის ფიზკულტურელებმა უძლიერესის სახელი მოიპოვეს სარაიონო სპარტაკიადაში და „პიშჩევიკის" საქალაქო პირველობაზე სროლაში, უძლიერესთა სამეულში მოხვდნენ დედაქალაქის XVI საფაბრიკო-საქარხნო სპარტაკიადაზე, ეს კოლექტივი უკვე საგრძნობ ძალას წარმოადგენდა.

შემოქმედებით შრომასა და სისხლსავსე სპორტულ საქმიანობაში განვლო კიდევ ერთმა წელმა. ქარხანა გადაკეთდა ცხიმკომბინატად, ფიზკულტურელებმა სპორტულ „ნადავლს" ათი ახალი ვიმპელი შემატეს. მათ შორის 8 პირველი ადგილისათვის.

ქარხნის რეკონსტრუქცია მეტ შრომას მოითხოვდა. ფიზკულტურაში მოპოვებული წარმატებები — შენარჩუნებასა და განმტკიცებას. ესეც არ ყოფილიყო, როდემდე უნდა „ეწანწალათ" სხვის ბაზებზე.

დიდხანს თათბირობდნენ ძირეული საბჭოს წევრები და მათი თავმჯდომარე ა. სტეფანიანი გამოსავლის ძებნაზე. დირექტორის წინადადებით სპორტული ბაზების საკითხი კომკავშირელთა და ფიზკულტურელთა საერთო კრებას გადაეცა, რომელმაც გადაწყვიტა: „კომბინატის ტერიტორიაზე საკუთარი ძალებით მოვაწყოთ ფრენბურთის მოედანი".

არც თუ ისე იოლი აყო. მაგრამ რა დაუდგება წინ ისეთ კოლექტივს, სადაც მონდომება, ურთიერთგაგება და პატივისცემაა.

როცა ცხიმკომბინატის სპორტული ბაზების საზეიმო გახსნაზე მიიწვიეს სტუმრები, მათ გაკვირვებას საზღვარი არ ჰქონდა. განსაკუთრებით გაოცებული დარჩნენ ისინი, ვისაც ადრე ენახა ეს ადგილი, რომელზეც ადამიანთა თავდადებულ შრომას შესანიშნავი ფრენბურთის, კალათბურთის მოედნები, ჩოგბურთის კორტი, საჭიდაო წრე, მძლეოსნობის სექტორები და ტანვარჯიშული ბაქანი მოეწყო. შესრულებულ იქნა 300 ათასი მანეთის სამუშაო.

კოლექტივის საქმიანობამ „პიშჩევიკის" ცენტრალურ საბჭომდეც მიაღწია. დაინტერესდნენ მისი მესვეურები, ნახეს და სათანადოდ დაუფასეს გარჯა — 5 ათასი მანეთის ინვენტარით დააჯილდოეს ცხიმკომბინატელები, დირექტორი კ. მოისწრაფიშვილი და ძირეული საბჭოს თავმჯდომარე ა. სტეფანიანი აირჩიეს ცენტრალური საბჭოს საპატიო წევრებად. ფიზკულტურის რესპუბლიკურმა კომიტეტმა კომბინატის ხელმძღვანელი შეიტანა თავის საპატიო წიგნში.

— ყველაზე დიდი ჯილდო ჩვენთვის იყო ის, რომ მესამე ადგილი მოვიპოვეთ საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტისა და ფიზკულტურის რესპუბლიკური კომიტეტის მიერ გამოცხადებულ ძირეული კოლექტივების სოცშეჯიბრებაში. — გვითხრა გამომშვიდობებისას კომბინატის დირექტორმა.

ო. გელაშვილი

• • •

სურათებზე: (ზევით მარცხნივ) ძირეული საბჭო მორიგ სხდომაზე. (მარჯვნივ) საქართველოს მძლეოსანთა ნაკრების წევრი ათჭიდელი ლ. სოხლულაშვილი ვარჯიშობს ბირთვის კვრაში. (შუაში) საწარმოო ტანვარჯიშზე. (ქვევით) კომბინატის ფეხბურთელთა გუნდის კაპიტანი ს. პანიანი მუშაობის დროს.

ფოტო **დ. იაკობაშვილისა**

მეცხრამეტე ტრადიციული

თბილისის XIX საფაბრიკო-საქარხნო სპარტაკიადის პროგრამით გათვალისწინებულ ფრენბურთელთა შეჯიბრებაში მონაწილე ვაჟებმა და ქალებმა 2-2 ქვეჯგუფი შეადგინეს. ვაჟთა პირველ ქვეჯგუფში სართავ-სატრიკოტაჟო კომბინატის გუნდმა ერთნაირი ანგარიშით — 2:1 მოუგო კიროვის სახელობის ჩარხმშენებელი ქარხნის, № 1 ფეხსაცმლისა და აბრეშუმსაქსოვი ფაბრიკის გუნდებს და ფინალში თამაშის უფლება მოიპოვა. მეორე ქვეჯგუფში 7-7 ქულა მოაგროვეს ტრამვაი-ტროლეიბუსის სამმართველოს, ავტოშემკეთებელი ქარხნისა და 26 კომ. სახ. რაიონის გუნდებმა, მაგრამ პარტიების უკეთესი შეფარდების გამო გამარჯვება მიეკუთვნა ტრამვაი-ტროლეიბუსის სამმართველოს ფრენბურთელთა კოლექტივს.

ტრამვაელმა სპორტსმენებმა ძლიერად ჩაატარეს შეხვედრა ფინალში და დაიკავეს პირველი ადგილი. სართავ-სატრიკოტაჟო კომბინატი გამოვიდა მეორე ადგილზე, 26 კომ. სახ. რაიონი — მესამეზე.

ქალთა შორის ქვეჯგუფებში გამარჯვებულები გამოვიდნენ ტრამვაი-ტროლეიბუსის სამმართველოსა და 26 კომ. სახ. რაიონის გუნდები. ამ კოლექტივების ფინალურ შეხვედრაში ტრამვაელებმა განიცადეს დამარცხება და მეორე ადგილით დაკმაყოფილდნენ. მეფეხსაცმელეებს წილად ხვდათ მესამე ადგილი.

პირველი ჯგუფის 10 ძირეული კოლექტივიდან ტანმოვარჯიშეთა შეჯიბრებაზე გუნდების გამოყვანა შეძლეს მხოლოდ 26 კომ. სახ. რაიონის, ტტს-ის, კიროვის სახელობის ჩარხმშენებელი ქარხნისა და სართავ-სატრიკოტაჟო კომბინატის ძირეულმა კოლექტივებმა. გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვეს ტტს-ის (457,65 ქულა), 26 კომ. სახ. რაიონის (438,49 ქულა) და კიროვის ქარხნის (321,90 ქულა) გუნდებმა. შეჯიბრებაში მონაწილეობდა 29 სპორტსმენი, მათ შორის ორი ოსტატთა პროგრამით და შვიდი პირველ თანრიგში. ოსტატთა პროგრამით მონაწილეთაგან ვერც ერთმა ვერ შეძლო საჭირო ქულების შეგროვება. პირველ თანრიგში ქალთა შორის გაიმარჯვა ა. ჭალაბაშვილმა (ტტს), ვაჟებში უძლიერესები იყვნენ მისი თანაგუნდელები ი. კოვალ.ოვი (105,1 ქულა) და გ. წერეთელი (103,5 ქულა). მეორე თანრიგში გაიმარჯვეს: ქალთა შორის — ლ. ჩერნოლუცკაიამ, ვაჟებში — უ. კირთავამ (ორივე 26 კომ. სახ. რაიონი). მესამეთანრიგოსანთა შორის უძლიერესები იყვნენ გ. ლოგინოვსკაია (26 კომ. სახ. რაიონი) და ა. ქოჩლაშვილი (კიროვის სახელობის ქარხანა).

ველოსიპედისტთა პირველობაზე როგორც ვაჟთა, ისე ქალთა დისტანციებზე ფინიშთან პირველები იყვნენ სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონშემკეთებელი ქარხნის გუნდები. მეორე ადგილი წილად ხვდათ ტრამვაელ ველოსიპედისტებს. 26 კომ. სახ. რაიონის ვაჟთა და მაუდ-კამვოლის კომბინატის ქალთა გუნდები გამოვიდნენ მესამე ადგილებზე.

26 კომ. სახ. რაიონის გუნდები უძლიერესებად აღმოჩნდნენ როგორც მოჭადრაკეთა, ისე მოშაშეთა ასპარეზობაში. კიროველები მცირედით ჩამორჩნენ გამარჯვებულებს, მოჭადრაკეთა შორის მესამე ადგილი მიეკუთვნათ № 1 ფეხსაცმლის ფაბრიკის წარმომადგენლებს, მოშაშეთა შორის — ტრამვაი-ტროლეიბუსის სამმართველოს.

ო. ივლოშვილი

დიდი თარიღის შესახვედრად

საქართველოს კომპარტიის თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის სახელობის რაიკომმა დაამტკიცა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მე-40 წლისთავისადმი მიძღვნილ ღონისძიებათა გეგმა.

გეგმის შემდგენლებს მხედველობიდან როდი გამორჩათ მასობრივ-ფიზკულტურული და სპორტული ღონისძიებები. მიმდინარე წლის სექტემბერში მდინარე მტკვრის ორივე სანაპიროზე მოეწყობა რაიონის ახალგაზრდობის მასობრივი კროსი 4 კილომეტრიან დისტანციაზე, გაიმართება რაიონული პირველობები ფეხბურთში, ფრენბურთში, კალათბურთში, ჭადრაკში, მძლეოსნობასა და ძალოსნობაში, რომლებშიც მონაწილეობას მიიღებენ რაიონის საუკეთესო სპორტსმენები. ოქტომბერში, სახელმწიფო ცირკის შენობაში ორჯონიკიძის რაიონის მოწინავე სპორტსმენების მონაწილეობით გაიმართება სპორტული საღამო, სადაც მაყურებლებს თავიანთ ოსტატობას აჩვენებენ ფიზკულტურის ინსტიტუტის, უნივერსიტეტისა და სხვ. დაწესებულებათა წარმომადგენლები.

ამ და სხვა სპორტულ ღონისძიებათა ჩატარება დაევალა სპეციალურად შექმნილ საორგანიზაციო კომიტეტს, რომლის თავმჯდომარეა ა. ფალავანდიშვილი.

ოქტომბრის რევოლუციის მე-40 წლისთავის აღსანიშნავად კონკრეტული ვალდებულებანი იკისრეს რაიონის მთელმა რიგმა ორგანიზაციებმა. ფიზკულტურის ინსტიტუტის კოლექტივმა ივალდებულა სათანადო სპორტინვენტარით უზრუნველჰყოს 49-ე და 61-ე საშუალო სკოლების სპორტმოედნები და დარბაზები.

„თბილმშენის" მე-3 სამშენებლო სამმართველო 58-ე საშუალო სკოლაში უზრუნველჰყოს ფიზკულტურული კაბინეტის სათავსოების გაკეთებას, ხოლო „საქნახშირის" კომბინატის სამშენებლო სამმართველო 62-ე და 63-ე სკოლების სპორტულ მოედნებს შემოაკავებს ქვიტკირის ღობით. თითქმის ყველა ძირეულ კოლექტივს გადაწყვეტილი აქვს ჩაატაროს სადღესასწაულო შიდასაკოლექტივო და სამატჩო შეხვედრები.

ს ა გ ა რ ე ჯ ო - გ ო რ ი

საგარეჯოელ და გორელ სპორტსმენთა ამხანაგურ შეხვედრას თავისუფალ და ქართულ ჭიდაობაში, რომელიც გორში ჩატარდა, ინტერესით შეხვდნენ მაყურებლები.

განსაკუთრებით დაძაბული და თანაბარი ძალისა აღმოჩნდა თავისუფალ მოჭიდავეთა ასპარეზობა. საქართველოს ახალგაზრდობის პირველი რესპუბლიკური ფესტივალის ჩემპიონების — საგარეჯოელ ა. ზურაბაულისა და გორელ დ. ბერუაშვილის შეხვედრაში ბერუაშვილმა ძლია მოწინააღმდეგეს და სუფთა გამარჯვება მოიპოვა.

მინიმალური ანგარიშით 12:13 გაიმარჯვეს გორელმა სპორტსმენებმა.

უფრო საინტერესო იყო შეჯიბრება ქართულ ჭიდაობაში. გორელებმა ეს შეხვედრაც მაღალ სპორტულ დონეზე ჩაატარეს და დაამარცხეს მოწინააღმდეგე. სუფთა გამარჯვება მოიპოვეს 17 წლის ა. ბაზერაშვილმა, ძმებმა გ. და გ. ეგნატაშვილებმა.

ი. თევდორაშვილი

„ლ ე ლ ო"
მე-2 გვ. № 86 (1100)

„გალატა-სარაი“
კვლავ ჩვენი სტუმარია

არც ერთ ქვეყანას არ უჭირავს მსოფლიოს სპორტულ რუკაზე ისეთი ორიგინალური ადგილი, როგორიც თურქეთს. მთელ რიგ ღონისძიებებში თურქეთი გამოდის როგორც აზიის მატერიკის წარმომადგენელი, მაგრამ ხშირად მას ევროპის ქვეყნების სპორტსმენთა შეჯიბრებებშიც ვხვდებით. ფეხბურთელთა მსოფლიო ჩემპიონატში თურქეთი უნდა გამოსულიყო აზიის ქვეყნების მეორე ქვეჯგუფში. მაგრამ მან უარი განაცხადა პირველობაში მონაწილეობაზე. ამ რამდენიმე ხნის წინათ თურქეთის ნაკრები თამაშობდა ევროპის კალათბურთელთა ჩემპიონატშიც. როგორც ვხედავთ თურქეთის სპორტსმენებს გაცილებით ფართო სამოქმედო ასპარეზი აქვთ, ვიდრე სხვა რომელიმე ქვეყნის სპორტსმენებს. თუმცა ისიც უნდა ითქვას, რომ მათ პირველ შემთხვევაში (აზიის ზონაში) წარმატების მეტი შანსები აქვთ ვიდრე ევროპის ქვეყნებთან შეჯიბრებაში.

თურქებს აქვთ სპორტის ცალკეული სახეობები, რომლებსაც ისინი განსაკუთრებული გულისყურით და სიყვარულით ეკიდებიან. სპორტის ასეთ სახეობათა რიცხვში პირველი ადგილი უჭირავს ჭიდაობას, შემდეგ ფეხბურთსა და კალათბურთს. რა თქმა უნდა, ზედმეტია ფაქტების მოყვანა იმის დასამტკიცებლად თუ რა ადგილი აქვს დათმობილი თურქეთში ჭიდაობას. ისიც ყველასათვის ცნობილია, რომ თურქი ფეხბურთელები უკვე კარგა ხანია ექსპორტის საგანს წარმოადგენენ ევროპის „ბაზარზე“.

არც კალათბურთია თურქეთში ახალი ხილი, თუმცა მას არ მოუხვეჭია თურქული სპორტისათვის სახელი ისე, როგორც ჭიდაობას ან ფეხბურთს. თურქეთში კალათბურთს დიდი ხანია თამაშობენ და საკმაოდ კარგადაც.

1955 წელს ბუდაპეშტში, ევროპის ჩემპიონატში მონაწილე 18 გუნდს შორის თურქეთის ნაკრებიც იყო. მაშინ თურქებმა XI ადგილი დაიკავეს, მაგრამ მთელ რიგ შემთხვევებში ისინი მრისხანე მეტოქეობას უწევდნენ ევროპის საუკეთესო გუნდებს. ასე მაგალითად, თურქებს ჰქონდათ მეტად დაძაბული ბრძოლა იტალიელებთან და მატჩი ფაქტიურად უკანასკნელ წუთებზე წააგეს. მათ კინაღამ დაამარცხეს ევროპის მომავალი ჩემპიონი — უნგრეთი. მხოლოდ გამოცდილებამ და ძალების მაქსიმალურმა დაძაბვამ მოუტანა გამარჯვება უნგრელებს საკმაოდ მოკრძალებული ანგარიშით — 66:55.

წლევანდელ ჩემპიონატში თურქეთის გუნდი ძლიერ ქვეჯგუფში მოხვდა. საბჭოთა კავშირის ნაკრებთან (49:80) და პოლონეთთან (50:55) წაგების შემდეგ თურქეთი, რასაკვირველია, ვერ იფიქრებდა ფინალში გასვლაზე მიუხედავად იმისა, რომ მან დაამარცხა ავსტრიის ნაკრები — 80:57. მაგრამ მეორე ჯგუფში, სადაც თამაშდებოდა ადგილები 9-დან უკანასკნელამდე, თურქეთმა მოუგო ყველა მოწინააღმდეგეს: ფინეთს, ბელგიას, გფრ-ს, შოტლანდიას და ალბანეთს. განსაკუთრებით საინტერესო იყო მისი თამაში იტალიასთან, რომელიც აგრეთვე იბრძოდა მე-9 ადგილისათვის. თურქებმა მოიგეს ეს მატჩი (57:50) და დაიმსახურეს მეორე ფინალურ ჯგუფში უძლიერესის სახელი. უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ თურქეთის გუნდის წევრი იალჩინ გრანიტი ჩემპიონატის ერთერთი ყველაზე უფრო შედეგიანი თავდამსხმელი იყო. მან თავის გუნდს 100-მდე ქულა შეძინა.

საბჭოთა კავშირის ფიზკულტურული ორგანიზაციების მოწვევით ჩვენს ქვეყანაში ჩამოდის თურქეთის კალათბურთელთა გუნდი „გალატა-სარაი“. სტუმრები პირველ შეხვედრებს თბილისში ჩაატარებენ 19 და 20 ივლისს, ხოლო შემდეგ გაემგზავრებიან ბაქოში, სადაც 23 ივლისს სტალინის სახელობის სტადიონზე შეხვდებიან ბაქოს ნაკრებს. აქედან თურქი კალათბურთელები გაემგზავრებიან მოსკოვში ახალგაზრდობის III საერთაშორისო თამაშებში მონაწილეობის მისაღებად.

რას წარმოადგენს სტამბოლის კალათბურთელთა კლუბი „გალატა-სარაი“, რომლის შემადგენლობაში გამოდია ევროპის ჩემპიონატის 6 მონაწილე? სპორტული კლუბი „გალატა-სარაი“ ერთ-ერთი პოპულარული და უძველესი კლუბთაგანია თურქეთში. იგი ჩამოყალიბდა 1905 წელს, ერთ-ერთ ყველაზე უფრო პრივილეგიური ლიცეის „გალატა-სარაის“ ბაზაზე. ლიცეიში, რომელშიც სწავლება ფრანგულ ენაზე წარმოებს, აღიზარდნენ თურქეთის ცნობილი სახელმწიფო და საზოგადოებრივი მოღვაწეები. ისინი ყველანი დღესაც „გალატა-სარაის“ კლუბის წევრებად ითვლებიან. აი ზოგიერთი მათგანის გვარი და თანამდებობა: ბაიარი — თურქეთის პრეზიდენტი, მენდერესი — თურქეთის პრემიერ-მინისტრი. კლუბის წევრებს შორის არიან აგრეთვე მინისტრები და მეჯლისის წევრები.

„გალატა-სარაის“ კლუბის ფეხბურთელებს ჩვენს ქვეყანაში ამ ცოტა ხნის წინ გაეცნენ. თურქებმა საბჭოთა კავშირში სამი შეხვედრა ჩაატარეს—მოსკოვის „ლოკომოტივთან“, თბილისის „დინამოსთან“ და ლენინგრადის „ზენიტთან“. სტუმრებმა ორი უკანასკნელი შეხვედრა მოიგეს და დამარცხდნენ მხოლოდ პირველ მატჩში. ამ კლუბის კალათბურთელებიც თავის ქვეყანაში უძლიერესებად ითვლებიან და ამიტომ ჩვენი რესპუბლიკის სპორტული საზოგადოებრიობა ინტერესით მოელის მათ შეხვედრას საბჭოთა კავშირის ერთერთ უძლიერეს გუნდთან — თბილისის „დინამოსთან“ და „ბურევესტნიკის“ ახალგაზრდულ კოლექტივთან.

საქართველოს კალათბურთელები „საბრძოლოდ“ არიან განწყობილნი, მაგრამ როგორი შედეგითაც არ უნდა დამთავრდეს ეს მეგობრული მატჩი, ერთი რამ ცხადია: იგი კიდევ უფრო შეუწყობს ხელს თურქი და საბჭოთა სპორტსმენების დაახლოების კეთილშობილურ საქმეს.

ნ. გუგუშვილი

სურათებზე: ამხანაგურ ქუთაისში დამთავრებული საქართველოს 1957 წლის პირველობის მონაწილე ქუთაისის და აჭარის კალათბურთელთა გუნდების შეხვედრის მომენტები. ფოტო დ. კაკიტელაშვილისა

ფეხბურთი
საქართველოს პირველობა

შედგა მორიგი ტურის მატჩები საქართველოს პირველობაზე ფეხბურთში.

თბილისის ტრამვაი-ტროლეიბუსის გუნდი შეხვდა ქუთაისის „ტორპედოს“. თამაშში აშკარად იგრძნობოდა განსხვავება გუნდების კლასში — ტრამვაელებმა მოწინააღმდეგე დაამარცხეს ანგარიშით 7:0

* * *

მახარაძის „კოლმეურნემ“ თავის მინდორზე მიიღო „ბურევესტნიკი“ (რუსთავი). პირველ ტაიმში ანგარიში არ გახსნილა. შესვენების შემდეგ სტუმრებმა გააძლიერეს იერიშები და გაიმარჯვეს ანგარიშით 3:1.

* * *

სამტრედიაში გაიმართა მატჩი ადგილობრივ „ლოკომოტივისა“ და სოხუმის „დინამოს“ შორის. სოხუმელებმა მოწინააღმდეგის კარში პირველ ტაიმში გაიტანეს 3 ბურთი, ხოლო შემდეგ ანგარიში გაზარდეს ოთხამდე. მხოლოდ ამის შემდეგ გააქტიურდნენ ლოკომოტიველები, რომელთაც შეძლეს სამი ბურთის გატანა. ანგარიშით 4:3 გაიმარჯვა სოხუმის „დინამომ“.

აღსანიშნავია, რომ მატჩის მიმდინარეობის დროს სტადიონზე არ იყო წესრიგი. ადგილობრივმა ადმინისტრაციამ ვერ უზრუნველყო მატჩის ნორმალურად ჩატარების ეს აუცილებელი პირობა.

* * *

დაძაბულ ბრძოლაში მიმდინარეობდა თამაში გორში ადგილობრივ „კრასნოე ზნამიასა“ და თბილისის 26 კომ. სახ. რაიონის გუნდებს შორის. ერთადერთმა ბურთმა, რომელიც გორელმა ხუციშვილმა გაიტანა მოწინააღმდეგის კარში, გადაწყვიტა მატჩის ბედი „კრასნოე ზნამიას“ სასარგებლოდ.

* * *

დიდი ინტერესი გამოიწვია შეხვედრამ ლანჩხუთში ქუთაისის „დინამოსა“ და ადგილობრივ „კოლმეურნეს“ შორის. იგი დამთავრდა ლანჩხუთელთა გამარჯვებით ანგარიშით 3:2.

რუსთავის „მეტალურგმა“ თავისი მორიგი მატჩი ჩაატარა ბათუმში „დინამოს“ წინააღმდეგ. დინამოელებმა კარგად ითამაშეს და გაიმარჯვეს ანგარიშით 3:1.

* * *

ქობულეთში თამაშობდნენ ადგილობრივი „კოლმეურნე“ და ქუთაისის „ვოდნიკი“. მატჩი მოიგეს ქობულეთელებმა — 1:0.

* * *

მესამე ჯგუფი. I ზონა. საღნაღი-წითელწყარო — 3:1.

* * *

II ზონა. დმანისი-საბურთალოს აგურის ქარხანა — 1:2, „კოლმეურნე“ (ველისციხე)-ასპინძა — 1:2, მტს-ი (ადიგენი)-„კოლმეურნე“ (გარდაბანი) — 4:1, „კოლმეურნე“ (წითელწყარო)-შახტა № 1 (ახალციხე) — 0:3, თიანეთი-„კოლმეურნე“ (ლაგოდეხი) — 0:2.

* * *

III ზონა. თერჯოლა-„კოლმეურნე“ (მაიაკოვსკი) — 1:4, ვანი-წყალტუბო — 2:0, ლანჩხუთი-სას. სამ. ტექნიკუმი 1 (დიდი ჯიხაიში) — 0:2, „პიშჩევიკი“ (ჩხოროწყუ)-„შახტიორი“ (ტყიბული) — 3:0, „კოლმეურნე“ (ლაითური)-„მეტალურგი“ (ზესტაფონი) — 1:3.

* * *

IV ზონა. ამბროლაური-აბაშა — 2:2, სამტრედია-„კოლმეურნე“ (ჩხოროწყუ) — 5:0, „კოლმეურნე“ (წალენჯიხა)-გეგეჭკორი — 2:5, სას. სამ. ტექნიკუმი II (დიდი ჯიხაიში)-„კოლმეურნე“ (წულუკიძე) — 2:4, ცაგერი-ონი — 1:1.

* * *

თბილისში დამთავრდა მეორე ჯგუფის ზონებში გამარჯვებული გუნდების ტურნირი.

კარგად ჩაატარა თამაშები ჭიათურის „მეტალურგმა“ და მაუხედავად იმისა, რომ ბოლო დღეს წააგო თელავის „სპარტაკთან“, შეძლო პირველი ადგილის დაკავება. მეორე ადგილზე გამოვიდა ზუგდიდის „კოლმეურნე“, მესამეზე — თელავის „სპარტაკი“, ხოლო მეოთხეზე — „რემობუვი“ (თბილისი).

საქართველოს ჩემპიონატის დებულებას თანახმად ჭიათურის „მეტალურგი“ და ზუგდიდის „კოლმეურნე“ მომავალ წელს საქართველოს პირველობაზე ითამაშებენ პირველ ჯგუფში.

პირველი გამარჯვება

კიევი. (ტელეფ. ჩვენი სპეც. კორ.). 16 ივლისს დაიწყო „ა“ და „ბ“ კლასას ოსტატ ფეხბურთელთა გუნდებთან არსებული ჭაბუკთა საკავშირო პირველობის ფინალი. თბილისის „დინამოს“ გუნდი მოხვდა იმ ქვეჯგუფში, სადაც მათ გარდა თამაშობენ მოსკოვის „სპარტაკი“, „დინამო“ და „ტორპედო“.

შეჯიბრების პირველ დღეს ჩვენი რესპუბლიკის ფეხბურთელები შეხვდნენ მოსკოველ თანაკლუბელებს.

შეხვედრა დამთავრდა თბილისის „დინამოს“ გამარჯვებით ანგარიშით 2:0.

მოზარდთა შეჯიბრება

ხარკოვში გრძელდება მოზარდ ფეხბურთელთა საკავშირო შეჯიბრება.

მოგვყავს ჩატარებულ შეხვედრათა ტექნიკური ანგარიშები: მინსკი-თბილისი — 1:1, ლენინგრადი-მოსკოვი — 0:2, ტაშკენტი-კიევი — 1:0, მოსკოვი-მინსკი — 1:1, „შრ. რეზერვება“ (ლენინგრადი)-ტაშკენტი — 0:1, ლენინგრადი-ტაშკენტი — 0:0, მინსკი-„შრ. რეზერვები“ (ლენინგრადი) — 3:1, თბილისი-კიევი — 4:1, „შრ. რეზერვები“ (ლენინგრადი)-მოსკოვი — 0:4, ტაშკენტი-თბილისი — 0:5

გათამაშებას ლიდერობენ თბილისისა და მოსკოვის გუნდები, რომელთაც 5-5 ქულა აქვთ ექვსი შესაძლებლიდან. ამდენივე ქულა აქვთ ტაშკენტელებს, მაგრამ 8 შესაძლებლიდან.

42:22 ასე დამთავრდა

ლენინგრადი 1957 წლის 3-16 ივლისი / იუგოსლავია / საბჭოთა კავშირი	ს. გლიგორიჩი	ბ. ივკოვი	ა. მატანოვიჩი	ვ. პირცი	პ. ტრიფუნოვიჩი	ნ. კარაკლაიჩი	ბ. მილიჩი	ს. ნედელკოვიჩი	მ. უდოვჩიჩი	მ. ბერტოკი
პ. კერესი		1/2				1/2		1/2	1	1/2
ი. ბოლესლავსკი			1/2	1		1		1		1/2
დ. ბრონშტეინი	1/2	1/2	1/2		1	1/2		1	1	
ე. გელერი	1	1/2	0		1/2		1	1/2		1/2
ვ. კორჩნოი	0	1	1	1		1/2		1	1	
მ. ტაიმანოვი	1/2	1/2	1/2		1	1	1/2	1	1	
ტ. პეტროსიანი	0	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1/2		
ა. ტოლუში	0	1/2	0	1		1		1/2		1/2
რ. ხოლმოვი	0		1/2		1		1			1/2
ს. ფურმანი	0	1/2				1/2	1			1

ლენინგრადში დამთავრდა ამხანაგური მატჩ-ტურნირი საბჭოთა კავშირისა და იუგოსლავიის მოჭადრაკეთა შორის.

ბრძოლა მატჩში საინტერესოდ მიმდინარეობდა, თუმცა აშკარა იყო საბჭოთა გროსმაისტერების უპირატესობა. ამიტომაა ორთაბრძოლის ანგარიშიც (42:22 საბჭოთა გუნდის სასარგებლოდ) დიდი.

იუგოსლავიის მოჭადრაკეებმა ბელგრადში 1956 წელს უკეთეს შედეგს მიაღწიეს. მაშინ ისინი დამარცხდნენ ანგარიშით 26:38-ზე. ასეთი შედეგი პროცენტულად საბჭოთა მოჭადრაკეების წინააღმდეგ ადრე არავის არ მოუპოვებია.

პირველ მატჩ-ტურნირში საბჭოთა მოჭადრაკეებმა 64 პარტიიდან მოიგეს 18, წააგეს 6 და 40 პარტია ყაიმით დაამთავრეს. მაშინ იუგოსლავებმა ორი მატჩი გააყაიმეს (4:4) და ექვსი წააგეს ანგარიშით 2.5:5,5 მეორე მატჩ-ტურნირში საბჭოთა გროსმაისტერებმა ისევ 64 პარტიიდან გაიმარჯვეს 27-ჯერ, დამარცხდნენ 7-ში და ყაიმით დაასრულეს 30.

საბჭოთა გუნდის წევრებიდან მაღალი შედეგი აჩვენეს მ. ტაიმანოვმა, ი. ბოლესლავსკიმ, ვ. კორჩნოიმ და დ. ბრონშტეინმა. იუგოსლავების მხრიდან ს. გლიგორიჩმა, რომელიც საერთო აღიარებით ჩვენი დროის საუკეთესო გროსმაისტერების რიცხვს მიეკუთვნება.

16 ივლისს მოეწყო ამხანაგური მატჩ-ტურნირის საზეიმო დახურვა. სიტყვით გამოვიდა მთავარი მსაჯი გ. კაჟიჩი, რომელმაც განაცხადა:

— მატჩ-ტურნირი ჩინებულად იყო ორგანიზებული და მეგობრულ განწყობილებაში მიმდინარეობდა. ჩვენ ვფიქრობდით, რომ უკეთეს შედეგებს მივაღწევდით, მაგრამ ბრძოლის დღეებში გამოირკვა, რომ ცუდ სპორტულ ფორმაში აღმოჩნდნენ პირცი, ტრიფუნოვიჩი და უდოვჩიჩი.

საღამოს მატჩ-ტურნირის მონაწილენი მიიღო ლენინგრადის მშრომელთა დეპუტატების ქალაქის აღმასკომის თავმჯდომარემ ნ. ი. სმირნოვმა. გუშინ იუგოსლაველმა მოჭადრაკეებმა ლენინგრადის ფაბრიკა-ქარხნებში, დაწესებულებებში, მუშათა კლუბებსა და კულტურის სახლებში ჩაატარეს ერთდროული თამაშების სეანსები.

სტაიერის შენიშვნები

ვ. კუცი,
მსოფლიო, ოლიმპიური რეკორდსმენი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი.

მრავალი წლის განმავლობაში მსოფლიო რეკორდები 5 და 10 ათას მეტრზე რბენაში ეკუთვნოდათ მხოლოდ ერთი ქვეყნის — ფინეთის სპორტსმენებს. კოლეჰმაინენი, ნურმი, ლეჰტინენი, რიტოლა და მათი მოწაფეები, წლიდან წლამდე როგორც ამანათს, ისე გადასცემდნენ ერთმანეთს რეკორდებს. ბევრს ეგონა, რომ სხვა ქვეყნებში მათთვის არ გამოჩნდებოდნენ ღირსეული მეტოქენი. უფრო მეტიც, გამოჩნდნენ ასეთი მცოდნენი, რომლებიც იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ ფინეთის სტაიერებმა უკვე ამოწურეს რბენის სიჩქარის მომცემი ყველა შესაძლებლობა, რომ ისინი უახლოვდებიან ადამიანის შესაძლებლობათა ზღვარს. მაგრამ აი, 1942 წელს, 30 წლის შემდეგ, როცა კოლეჰმაინენმა შეძლო ფინების ჰეგემონია დაემკვიდრებინა 5 ათას მეტრზე რბენაში, შვედმა სპორტსმენმა ჰეგმა აჩვენა ახალი მსოფლიო რეკორდი — 13 წუთი და 58,2 წამი. შვიდი წლის შემდეგ ბოლო მოეღო ფინების უძლეველობას 10 ათას მეტრზე რბენაშიც: ემილ ზატოპეკმა წაშალა უკანასკნელი ფინელი რეკორდსმენის ჰეინოს შედეგი, ხოლო შემდეგ ჰეგას მსოფლიო მიღწევაც.

ამ წელს დიდ სპორტულ სარბიელზე გამოვიდა მორბენლების ახალი თაობა, რომელიც ინგლისელების, უნგრელებისა და საბჭოთა სტაიერებისაგან შედგებოდა. ამ თაობას ვეკუთვნი მეც.

ამბობენ, რომ ათას მილზე მოგზაურობა ერთი ნაბიჯიდან იწყება. ასევეა სპორტში, ჩემი პირველი ნაბიჯი ძნელ და გრძელ სპორტულ გზაზე გადავდგი ზამთრის ერთ კვირა დღეს, როცა ტყეში შემთხვევით ვნახე გატეხილი თხილამური, რომელიც წითელარმიელებს გადაეგდოთ ჩვენს სოფელზე გავლის დროს.

სოფლის ბიჭუნებმა ჯერ კიდევ არ ვიცოდით თუ როგორია ნამდვილი თხილამური. ამიტომ ამხანაგები თვლიდნენ, რომ მე წილად მხვდა დიდი ბედნიერება, ნატეხი კვლავ თხილამურად იქცა, მეორე ძველი კასრის ფიცრისაგან გავაკეთე.

ეს იყო ოცი წლის წინათ. უკრაინაში სუმის ოლქის პატარა სოფელ ალექსინაში, სადაც მე დავიბადე და ბავშვობის წლები განვვლე. განა შემეძლო მეფიქრა მაშინ, რომ თხილამურები ჩემთვის ტრამპლინი გახდებოდა სარბენ ბილიკზე გამოსასვლელად, მსოფლიო რეკორდის დასამყარებლად?

ახლა, როცა მე უკვე 30 წლისა ვარ, გამახსენდა ჩემი შორეული ბავშვობა. მაშინ დამებადა რბენის, წინსვლის სურვილი, თუმცა გაზაფხულის პირველ დღეებში იძულებული ვიყავი თხილამურები მომავალი ზამთრისათვის გადამემალა, მაგრამ რბენის სურვილის დამალვა კი აღარ შემეძლო. და მე დავრბოდი როგორც კი საშუალება მქონდა: სკოლაში, მეზობელ სოფლისაკენ. მართალია, ამ გარბენებს არ შეიძლება წვრთნა ვუწოდოთ, მაგრამ ისინი ჩემთვის, როგორც ეტყობა, სასარგებლო გამოდგა. 1942 წელს, როცა 16 წლისა გავხდი, ზურგზე წამოკიდებული დიდი ტვირთით ათეულ კილომეტრს ვფარავდი, და უნდა ითქვას, რომ უფროსებს არ ჩამოვრჩებოდი. გერმანელ ოკუპანტებისაგან ალექსინას განთავისუფლების შემდეგ დავიწყე მუშაობა მტს-ში, რომელიც ჩემი სახლიდან 5 კილომეტრზე იყო. და აი, სამუშაოზე, რომ არ დამეგვიანებინა, ყოველ დილით სირბილით ვფარავდი მტს-მდე მანძილს. ეს იყო ჩემი პირველი „დისტანცია".

თვრამეტი წლისა გამიწვიეს წითელი არმიის რიგებში და ომის შემდეგ სამხედრო სამსახური განვაგრძე ფლოტში... ბალტიის ზღვა... კუნძული თითქოს ზღვის ტალღებში ჩაფლულა. როგორ არ ჰგავდა იგი მწვანე და მშვიდ უკრაინულ ველებს, ჩემს ჭალებს, მდორე მდინარე ბორომლის! მაგრამ მე შემიყვარდა შრომითა და სწავლით აღსავსე მეზღვაურული ცხოვრება ზუსტი, გაზომილი განრიგით, რომელშიც სპორტს დიდი ადგილი ეკავა. ვმეცადინეობდით თხილამურებით რბენაში, კრივში, ნიჩბოსნობაში. მახსოვს სათხილამურო ბილიკზე პირველი გამოსვლა. წარმატება მაშინვე როდი მოვიდა?

რაც უფრო დიდ დროს ვუთმობდი სპორტს, მით უფრო ჯანლონე მემატებოდა. განგაშის დროს ჩემზე ადრე არავინ მიდიოდა საბრძოლო პოსტზე... დამთავრდა ზამთარი და გაზაფხულზე მონაწილეობა მივიღე გამარჯვების დღისადმი მიძღვნილ კროსში. გარბენში მონაწილეობა მიიღო 24-მა ჯარისკაცმა და მე — ერთმა მეზღვაურმა. სტარტიდანვე წინ გავიჭერი, მაგრამ განიერი მატროსული შარვალი ლიდერობის საშუალებას არ მაძლევდა. რბენის დროს „სპორტული" სახე მივიღე — შარვალი ავიკეცე, უსაჩიხო ქუდი, რომელიც ყოველ წამს თავიდან მძვრებოდა, ხელში ჩავბღუჯე და განვაგრძე რბენა. მალე მივუახლოვდი ლიდერს, ხოლო შემდეგ წინ გავედი და გამარჯვება მოვიპოვე.

კროსას შემდეგ, რამდენიმე დღის განმავლობაში, ყოველი კუნთი მტკიოდა და როცა ამის შესახებ ექიმს მოვახსენე, რომელიც წინათ სპორტსმენი იყო, მიპასუხა:

— კუნთები რომ არ აგტკივდეს სისტემატურად უნდა ირბინო!

ასე დაიწყო ჩემი პირველი წვრთნა.

ეს გამარჯვება ძნელად მოვიპოვე. წინ იყო უფრო დიდი გამოცდა: საჭირო იყო ორი წლის დაძაბული ვარჯიში, რომ მომეპოვებინა პირველი საგრძნობი წარმატება. ეს მოხდა 1953 წელს. ბუქარესტში ფესტივალზე შევხვდი შესანიშნავ ჩეხ სტაიერს ემილ ზატოპეკს.

ბევრი მქონდა გაგონილი მის შესახებ, ვოცნებობდი მისი წვრთნის სისტემის ათვისებაზე. და აი, ზატოპეკი ჩემს გვერდითაა, სტარტზე. ჩვეულებისამებრ მე მაშინვე წინ გავიჭერი. მთელი დისტანცია მიმყავდა თითქმის ფინიშამდე და სწორედ აქ, ჩემს წინ დავინახე ზატოპეკი. მომდევნო წელს მე შევძელი შესწორება შემეტანა მის შედეგში 5 კილომეტრზე რბენაში. ეს იყო ბერნში.

მართალია, ამ რეკორდს დიდხანს არ ვფლობდი. ლონდონ-მოსკოვის მეგობრულ მატჩზე უაიტ-სიტის სტადიონზე ქრისტეფორ ჩატაუეიმ შესანიშნავი ბიძგით ზედ ფინიშთან მესამე შესწორება შეიტანა მსოფლიო რეკორდების ცხრილში. მე ვთვლიდი, რომ ჩატაუეის შედეგი შეიძლებოდა გაუმჯობესებულიყო და ეს გავაკეთე 10 დღის შემდეგ პრაღაში.

ამის შემდეგ დაიწყო მორბენალთა ახალი თაობის გამარჯვებით სვლა. 1954 წელს 4-ჯერ გაუმჯობესდა 5 ათას მეტრზე რბენაში მსოფლიო რეკორდი, 1955 წელს — სამჯერ და ჩემთან ბრძოლაში უნგრელმა შანდორ იხაროშმა ბოლოსდაბოლოს დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი, რომელიც უდრიდა 13 წუთსა და 40,6 წამს.

მომდევნო [illegible] ბერნში მე შევხვდი სხვა ინგლისელ სტაიერს — გორდონ პირს და მან შეძლო ფენომენალური შედეგის ჩვენება — 13 წუთი, 36,8 წამი, რომელიც ჯერ კიდევ ხელუხლებელია. ამის შემდეგ 1956 წელს შევძელი ფრთა შემესხა ჩემი დიდიხნის ოცნებისათვის — დავამყარე მსოფლიო რეკორდი 10 ათას მეტრზე რბენაში.

XVI ოლიმპიური თამაშებისათვის მზადების დროს ყველაზე საშიშ მეტოქეებად ვთვლიდი უნგრელ მორბენლებს იოჟეფ კოვაჩს, მიკლუშ საბოს, ავსტრალიელებს ლოურენსსა და სტივენსს. მაგრამ მე ყოველთვის ვფიქრობდი გორდონ პირზე და ქრისტეფორ ჩატაუეიზე...

გორდონ პირი — მისტერ „პუფპუფ". ასე უწოდებენ ამ გულწრფელ ადამიანს საზღვარგარეთელი ჟურნალისტები, — აი ვისთან მინდოდა გამომეცადა ჩემი ძალა! ამიტომ მელბურნში გამგზავრებამდე 4 თვით ადრე დავიწყე რბენის ახალი სისტემის დამუშავება.

მელბურნში გაფრენის წინ საუკეთესო სპორტულ ფორმაში ვიყავი, მინდოდა რაც შეიძლება ჩქარა გამეკეთებინა გიგანტური ნაბიჯი ავსტრალიისაკენ, რაც შეიძლება მალე შევჩვეოდი მის კლიმატს.

(გაგრძელება იქნება)

იბრძვიან საპრიზო ადგილებისათვის

როგორც ვიუწყებოდით, ლენინგრადში გრძელდება სტუდენტთა საკავშირო სპარტაკიადა. ჩოგბურთელთა გუნდური შეჯიბრების ფინალში გავიდნენ ესტონეთი და საქართველო. გადამწყვეტი შეხვედრა მათ შორის დამთავრდა ესტონელთა გამარჯვებით — 4:3. საქართველოს სპორტსმენები მეორე ადგილზე გამოვიდნენ.

პირად ჩათვლაში შესანიშნავად მიდის თბილისელი რიაზანოვა. მან ყველა შეხვედრა მოიგო და პირველი ადგილის ყველაზე აშკარა პრეტენდენტია. კარგად გამოდის აგრეთვე ვერულავაც.

დამთავრდა კალათბურთელთა წინასწარი შეხვედრები. საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ქალთა გუნდმა მოიპოვა ფინალში (1-4 ადგილი) მონაწილეობის უფლება. ფინალის პირველ დღეს მან დაამარცხა ლენინგრადის ზუსტი მექანიკის ინსტიტუტის გუნდი—38:36 (17:17). ჩვენი რესპუბლიკის ვაჟთა გუნდი იბრძვის მე-5-8 ადგილისათვის. პირველი შეხვედრა საქართველოს კალათბურთელებმა მოუგეს ტარტუს უნივერსიტეტს.

საინტერესო ბრძოლებით აღინიშნა მოჭიდავეთა გამოსვლები. კლასიკურ ჭიდაობაში ჯერჯერობით წაუგებლად მიდიან ქორიძე, ჭითავა, კუპავა და აბაშიძე (ყველა პოლიტექნიკური ინსტიტუტიდან). სტუდენტთა საკავშირო სპარტაკიადაზე საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტს გამოჰყავს მხოლოდ კლასიკურ მოჭიდავეთა გუნდი, ხოლო სახელმწიფო უნივერსიტეტს — თავისუფალი მოჭიდავეები. კარგი მდგომარეობა აქვთ ჩვენი რესპუბლიკის სპორტსმენებს თავისუფალ ჭიდაობაში. ყველა ჩვენს მოჭიდავეს პირველ ადგილზე გასვლის შანსები აქვს. სამი შეხვედრიდან სამი მოგებით არიან ჩიტაიშვილი, დენტოშვილი, ორიდან ორი გამარჯვება მოიპოვეს სიხარულიძემ და კანდელაკმა. კარგად გამოდიან აგრეთვე პაპიაშვილი, კოკაია, ხურცილავა (ზოოვეტინსტიტუტი) და ქუთაისელი ასათიანი.

ფრენბურთელთა ტურნირში ასეთი მდგომარეობაა: თბილისის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის ფრენბურთელი ვაჟები იბრძვიან ფინალში 1-4 ადგილისათვის.

ტანმოვარჯიშეთა შეჯიბრებაში მაღალ წარმატებას მიაღწია თბილისელმა ვარდიაშვილმა. მან 54,8 ქულით მრავალჭიდში მეორე ადგილი დაიკავა. პირველ ადგილზე შედეგით 56,6 გამოვიდა მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი ტანმოვარჯიშე ვ. მურატოვი. ბრძოლამ ცალკეულ იარაღებზე პირველობისათვის ასეთი შედეგები მოგვცა: პირველი ადგილი ტაიჭზე — ვარდიაშვილი, მეორე ნარიმანოვი (თბილისი). მეორე ადგილი ღერძზე — ნარიმანოვი, მესამე ადგილზე ბჯენით ხტომებში — ვარდიაშვილი.

წარმატებით იბრძოდნენ შეჯიბრებაში ჩვენი რესპუბლიკის მოფარიკავეებიც. გუნდურ ჩათვლაში პირველ ადგილზე გამოვიდნენ თბილისის უნივერსიტეტის სპორტსმენები. საქართველოს მოფარიკავეების გამარჯვებით აღინიშნა ქალებისა და ვაჟების გამოსვლა რაპირაში და მესამე ადგილით — შეჯიბრება დაშნით ბრძოლაში. ქუთაისელმა სპორტსმენებმა პირველი ადგილი მოიპოვეს ესპადრონში და მეოთხე ადგილი რაპირისტთა შეჯიბრებაში. ქუთაისის გუნდმა დაიკავა საერთო მე-7 ადგილი.

ი. პარლაგაშვილი,
ლენინგრადი, ჩვენი სპეც. კორესპონდენტი.

უცხოეთში

არაჩვეულებრივი მატჩი

დასავლეთ გერმანიის ქალაქ ფრეისბურგში გაიმართა არაჩვეულებრივი მატჩი ფეხბურთში. მოედანზე კლუბ „ბლაუვეის" ხელმძღვანელთა წინააღმდეგ გამოვიდა... ამავე კლუბის ფეხბურთელთა ცოლებისაგან შემდგარი გუნდი. შეხვედრა დამთავრდა 6:3... ცოლების გამარჯვებით. ქალების მიერ მოწინააღმდეგის კარში გატანილ ყოველ ბურთს მაყურებლები არაჩვეულებრივი რეაქციით პასუხობდნენ. განსაკუთრებით აქტიურობდნენ ქმრები. ისინი თავიანთ ცოლებს ამხნევებდნენ შეძახილებით — „არ დანებდეთ გამოთაყვანებულებს!"

ნადირობა გულშემატკივრებზე

— ვის ეძებს პოლიცია! — ეს აზრი არ ასვენებდათ შტუტგარტის მცხოვრებლებს, როცა „ნეკერსტადიონისაკენ" მიმავალი პოლიციელთა საკმაოდ მრავალრიცხოვანი ჯგუფი შენიშნეს. წესრიგის ყოველ დამცველს თან ახლდა ძაღლი.

ეს იყო იტალიისა და დასავლეთ გერმანიის ფეხბურთელთა გუნდების საერთაშორისო მატჩის წინ 1955 წლის მარტში. მატჩისადმი ინტერესი იმდენად დიდი იყო, რომ მასზე დასასწრებლად შტუტგარტს მოაწყდნენ გულშემატკივრები გერმანიის ყველა კუთხიდან. ჩამოსულთა უმეტესობა სტადიონის ირგვლივ მოკალათდა და როცა დაბინდდა წინდახედულებმა იერიში მიიტანეს ტრიბუნებზე, სადაც შეიძლებოდა ღამის გათევა და ადგილის დაკავება.

ამის შესახებ გვიან შეიტყო პოლიციამ, რომელიც მთელი ღამის განმავლობაში ეძებდა სტადიონის საიმედო კუნჭულებში მიმალულ გულშემატკივრებს.

რედაქტორი ი. უგულავა.

გაზეთი გამოდის სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელბაქიძის დაღმართი № 12. დეპეშებისათვის თბილისი, „ლელო".
ტელეფონები: რედაქტორისა — 3-89-62, პ.-მგ. მდივნისა და განყოფილებების — 3-90-34, მორიგისა და გამომშვების — 3-88-25.

საქართველოს კპ ც. კ-ის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი". თბილისი, ლენინის ქ. № 14. უე 02273